

Thermometer Oost-Nederland 2021

Aangewakkerd door alle aandacht in de media, was grensoverschrijdend gedrag in 2021 een belangrijk preventiethema. Dit thema lichten we dan ook uit in deze regionale Thermometer. Daarnaast hadden de Centra Seksuele Gezondheid

te maken met de effecten van de coronapandemie. Dit is terug te zien in een aantal trends: de consulten en vindpercentages over de afgelopen jaren voor de 5 Centra Seksuele Gezondheid in Gelderland en Overijssel.

Grensoverschrijdend gedrag

MEER CONSULTEN SEKSUEEL GEWELD

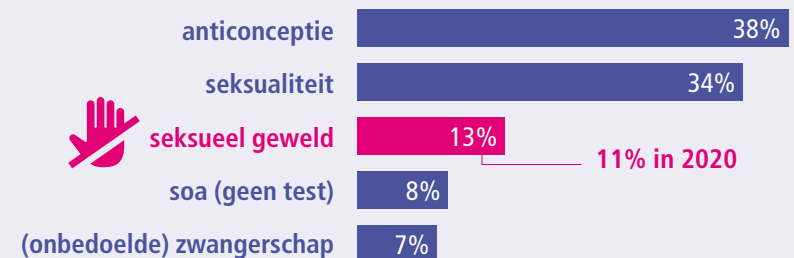
Er zijn verschillende redenen om op consult te komen bij de Centra Seksuele Gezondheid van de GGD'en. In 2021 was bij ongeveer 1% van alle bezoekers seksueel geweld de reden voor hun bezoek. Bij jongeren onder de 20 jaar bezocht 4% de GGD in verband met

seksueel geweld. Jongeren kunnen bij de Centra ook een afspraak maken voor een Sense-consult, om te praten over een specifiek seksueel thema. In 2021 waren er in totaal 855 Sense-consulten, waarvan 13% ging over seksueel geweld. In 2020 was dit 11%.

855
SENSE-CONSULTEN

HULPVRAAG BIJ SENSE-CONSULT

PREVENTIE GRENSOverschrijdend GEDRAG

In 2021 nam de aandacht rond seksueel grensoverschrijdend gedrag verder toe. De impact van #MeToo, de campagne Zin? Lekker? Fijn? van Sense en VWS, en de aanpassing in de wet rond seksuele misdrijven droegen hier onder andere aan bij.

Vlaggensysteem

Het aantal (aan)vragen voor bijscholing in het Vlaggensysteem nam aanzienlijk toe bij de GGD'en in Oost-Nederland. Het Vlaggensysteem traint professionals in het signaleren, beoordelen en bespreekbaar maken van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij kinderen en jongeren. In totaal verzorgden we circa 120 trainingen/workshops. Door de lockdowns werd een deel van de trainingen en workshops online gegeven.

Ben je Oké?

Ook gaven de GGD'en in Oost-Nederland uitvoering aan de campagne Ben je Oké?. Deze campagne richt zich op jongeren en studenten in het uitgaansleven en is bedoeld om seksueel grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken. Het campagnemateriaal (posters, stickers) werd verspreid onder duizenden studenten van het MBO, HBO en de universiteiten.

VOORKOMEN VAN ONGEWENSTE ZWANGERSCHAP

Eén van de belangrijke pijlers in het Nationaal Actieprogramma soa, hiv en seksuele gezondheid is het voorkómen van ongewenste zwangerschap. De GGD'en in Oost-Nederland hebben hierin de afgelopen jaren hun zorg uitgebreid.

Individuele consulten

Zo voerden 3 GGD'en keuzehulp-gesprekken bij onbedoelde zwangerschap, in totaal bijna 70 in 2021. Van de Sense-consulten bij de 5 GGD'en gingen er in totaal 361 over anticonceptie en 134 over onbedoelde zwangerschap.

Hulpverleners

In Oost-Nederland doen steeds meer gemeenten mee aan het programma Nu Niet Zwanger (NNZ). Gemeentelijke aandachtsfunctionarissen trainden lokale hulpverleners in de NNZ-methodiek.

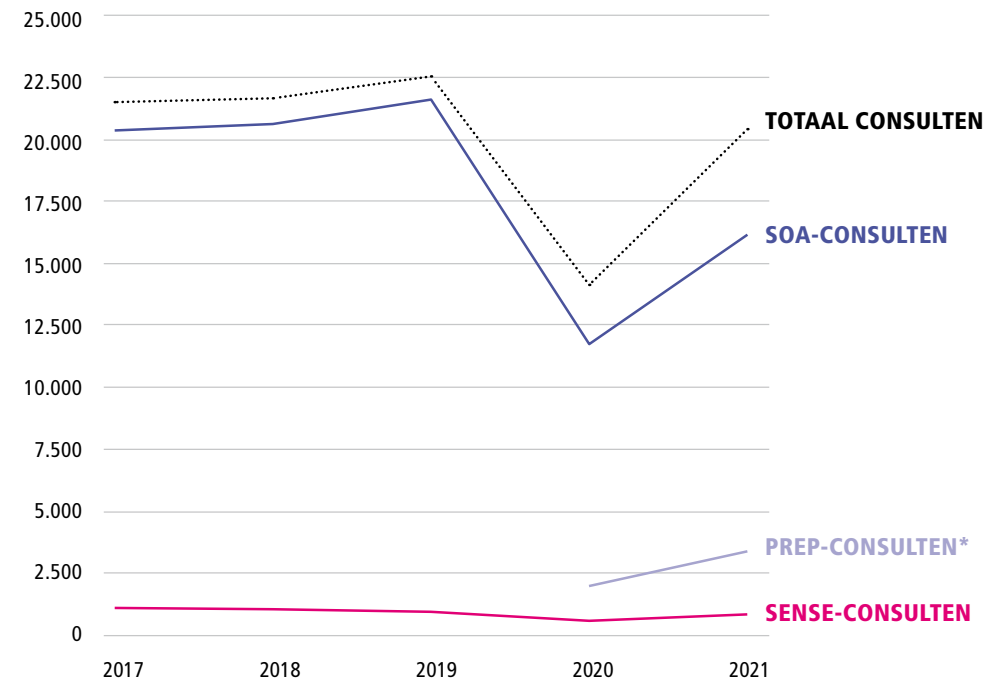
Publieksvoorlichting

Op 26 september was het Wereld Anticonceptie Dag. De GGD'en in Oost hebben deze dag op social media onder de aandacht gebracht met de campagne Anticonceptie is ook een mannenzaak.

Trends in consulten

EFFECT VAN CORONA

Wanneer we kijken naar het aantal consulten over de afgelopen 5 jaar, zien we een duidelijke dip in 2020 toen de coronapandemie uitbrak. In 2021 is deze daling alweer wat gecorrigeerd, maar zijn de aantallen nog niet op het niveau van de jaren ervoor.

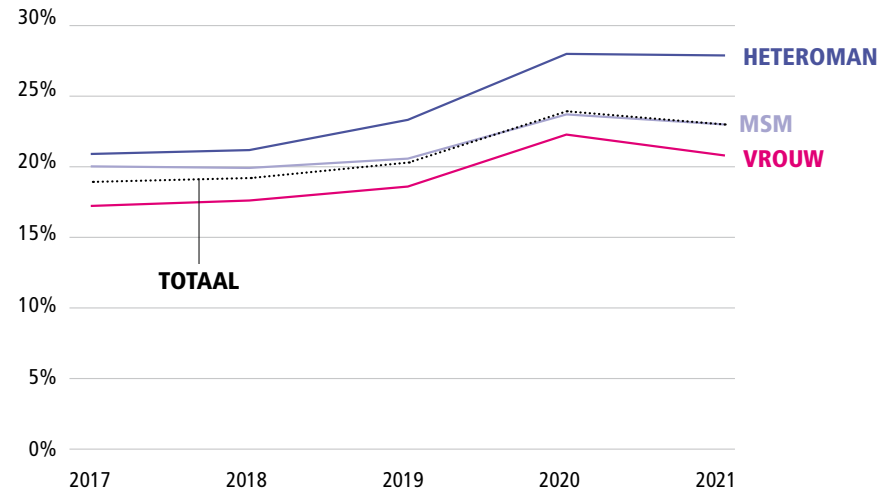
* PrEP-consulten worden sinds 2019 aangeboden en sinds 2020 apart geregistreerd en gemonitord.

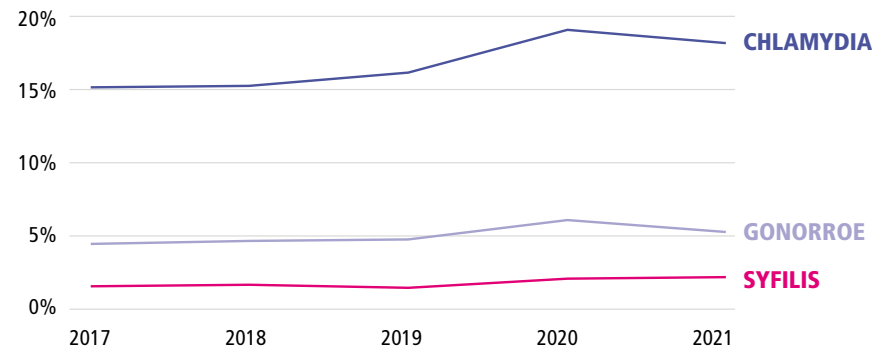
SOA-CONSULTEN

Het totale vindpercentage van de reguliere soa-consulten steeg de afgelopen jaren steeds sterker, totdat in 2021 stabilisatie optrad. Het hogere vindpercentage in 2020 en 2021 heeft ongetwijfeld te maken met de coronapandemie en de daarmee samenhangende strengere triage. In beide jaren was het vindpercentage onder heteromannen het hoogst.

De meest gevonden soa's in de afgelopen jaren zijn chlamydia, gonorroe en syfilis. Voor chlamydia en gonorroe was in 2021 een lichte afname in het vindpercentage te zien ten opzichte van 2020. Het vindpercentage van syfilis is sinds 2019 heel licht gestegen.

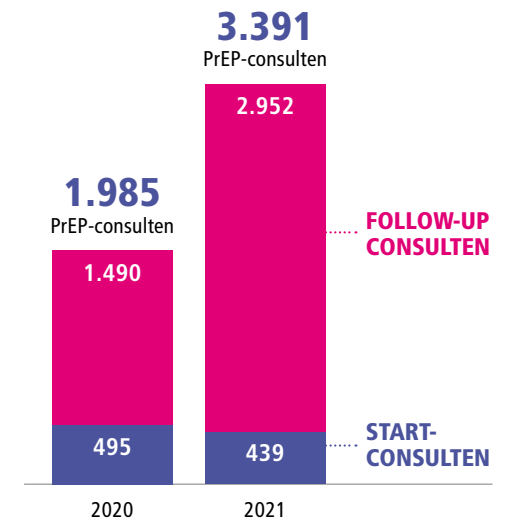

MEEST GEVONDEN SOA'S

PREP-CONSULTEN

Sinds 2019 zijn de GGD'en gestart met het aanbieden van PrEP-zorg (pilot). PrEP is een medicijn om hiv-infecties te voorkomen. Ten gevolge van de coronapandemie zijn er minder startconsulten gedaan dan aanvankelijk gepland. De follow-up consulten zijn wel doorgegaan. In 2022 zal bij alle GGD'en in Oost-Nederland het maximum aantal cliënten dat kan meedoen aan de pilot, worden bereikt.

COLOFON

De Thermometer Seksuele Gezondheid is een uitgave van de Centra Seksuele Gezondheid van de 5 GGD'en in Oost-Nederland.

Redactieadres
GGD Gelderland-Zuid
communicatie@gdgd gelderlandzuid.nl

Ontwerp
OptimaForma Nijmegen, Jane Klein

